

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Jana Schneeweise ve věci

žalobce: **J. V.**
trvale bytem xxx
adresa pro doručování xxx

zastoupen advokátkou Mgr. Lucíí Tycovou Rambouskovou
sídlem Národní 973/41, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2022, č. j. MV-35601-5/P/VR-2022

takto:

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2022, č. j. MV-35601-5/P/VR-2022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 19 456 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce, Mgr. Lucie Tycové Rambouskové, advokátky.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Fílová.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce se svou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým byla podle § 9 odst. 3 zákona č. 324/2021 Sb., o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Xxx-Vrbětice a o změně některých zákonů, v tehdy platném a účinném znění (dále jen „**zákon č. 324/2021 Sb.**“), zamítnuta jeho žádost o odškodnění za dotčení uvedenou mimořádnou událostí.
2. Žalovaný žádost žalobce zamítl pro nesplnění podmínky dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 324/2021 Sb., jelikož žalobce nebyl v rozhodném období (od 16. 10. 2014 do 13. 10. 2020) hlášen k trvalému pobytu v některé z obcí uvedených v § 3 odst. 2 tohoto zákona. Zákon dle žalovaného omezuje okruh oprávněných osob jen na ty s trvalým pobytem, a to bez ohledu na to, zda se v obci skutečně nacházely.

II. Žaloba

3. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil správní žalobou, v níž nejprve uvedl, že zákon proti napadenému rozhodnutí nepřipouští žádný opravný prostředek. Dále shrnul, že je k trvalému pobytu hlášen ve městě Xxx, nicméně fakticky v rozhodném období pobýval v obci Xxx. V tomto směru také žalovanému předložil podklady dokazující jeho faktický pobyt. Z toho pak žalobce dovozoval nárok na jednorázové odškodnění, neboť právě kompenzace těch osob, jež v době výbuchu a zásahu záchranných složek v areálu muničního skladu pobývaly v některé z dotčených obcí, je smyslem předmětného zákona. Žalobce požadoval, aby byl zákon č. 324/2021 Sb. ústavně konformně vyložen, neboť v důsledku výkladu žalovaného je oproti osobám s trvalým pobytem nedůvodně diskriminován. Upozornil též na návrh skupiny senátorů na zrušení příslušných částí uvedeného zákona s tím, že řízení je vedeno pod sp. zn. Pl. ÚS 10/22.
4. Žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.
5. Podáním ze dne 28. 6. 2022 pak žalobce upozornil na nález Ústavního soudu ve výše uvedené věci, kterým byla zrušena některá ustanovení zákona č. 324/2021 Sb., mj. byla z ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) vypuštěna podmínka trvalého pobytu.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě již reflektoval předmětný nález Ústavního soudu, zdůraznil však, že v době vydání napadeného rozhodnutí účinná právní úprava stanovila podmínku trvalého pobytu. Žalovaný tak nepochybil, pouze postupoval dle rozhodné právní úpravy. V návaznosti na rozhodnutí Ústavního soudu přitom dřívější žadatele nesplňující podmínku trvalého pobytu následně vyzval k podání nové žádosti, kterou včas (dne 29. 6. 2022) podal i žalobce. O jeho nové žádosti pak bude následně řádně rozhodováno, a to s přihlédnutím ke změně právní úpravy.
7. Žalovaný z tohoto důvodu navrhl zamítnutí žaloby a v případě, že žalobě bude vyhověno, pak požadoval, aby žalobci nebyla za použití § 60 odst. 7 s. ř. s. přiznána náhrada nákladů řízení.
8. Žalobce na toto vyjádření ještě reagoval replikou, v níž postup žalovaného označil za nepřípustný. Odmítl, že by žalovaný mohl zákonně rozhodnout na základě protiústavního znění zákona. Žalovaný je veden toliko snahou ušetřit za úhradu nákladů řízení, přestože by celou situaci mohl řešit postupem dle § 62 s. ř. s. Žalobce tak setrval na svém návrhu napadené rozhodnutí zrušit.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, aniž by právní úprava připouštěla podání řádných opravných prostředků, přičemž žaloba splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.
10. O podané žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, protože s tímto postupem účastníci řízení souhlasili. Soud rovněž neshledal potřebu provádět dokazování nad rámec obsahu správního spisu, neboť ten vzhledem k níže rozvedeným závěrům považoval pro posouzení věci za dostatečný.
11. Podstatou projednávané věci je posouzení otázky, zdali byl žalobce důvodně vyloučen z okruhu osob oprávněných k odškodnění dle zákona č. 324/2021 Sb. Jinak řečeno, zda jednorázové odškodnění dle uvedeného zákona svědčí jen osobám s trvalým pobytem v některé z dotčených obcí, nebo postačí, že žalobce v takové obci fakticky pobýval.
12. Je potřeba zdůraznit, že žalovaný rozhodoval na základě § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 324/2021, ve znění do 15. 6. 2022, podle kterého byla oprávněnou osobou *fyzická osoba, která byla v rozhodném období přihlášená k trvalému pobytu v obci uvedené v odstavci 2* (tj. xxx). Mezi stranami přitom není sporu a podává se i ze správního spisu, že tuto podmínku žalobce formálně vzato nesplňoval, jelikož byl k trvalému pobytu hlášen ve městě Xxx.
13. Jak ovšem vyplývá z předchozí rekapitulace, citované ustanovení později doznalo změn v důsledku rozhodnutí Ústavního soudu. Ten v nálezu ze dne 14. 6. 2022 sp. zn. Pl. ÚS 10/22, zrušil § 3 odst. 3 písm. a) ve slovech „přihlášená k trvalému pobytu“, dále § 3 odst. 3 písm. b), § 6 odst. 1 ve slovech „trvalého“ a „trvalým“, § 6 odst. 2 ve slově „trvalého“, § 6 odst. 3 ve slově „trvalého“, § 6 odst. 4 ve slovech „trvalým“ a § 6 odst. 5 zákona č. 324/2021 Sb., a to uplynutím dne vyhlášení tohoto nálezu.
14. Ústavní soud dovodil, že z pohledu dopadu mimořádné události v muničním areálu ve Vrběticích „do osobní a právní sféry jednotlivce je nerozhodné, zda občan v obci bydlel a měl v ní hlášen trvalý pobyt, nebo v ní bydlel bez současného přihlášení k trvalému pobytu (...) Trvalý pobyt má v tomto toliko evidenční funkci, nevypovídá sám o sobě o faktickém pobytu osoby trvale žijící v dané obci, která ani nemá právní povinnost přihlásit se na území této obce k trvalému pobytu.“ Podle jeho závěru bylo v důsledku původní právní úpravy se srovnatelnými skupinami osob nakládáno odlišně, a to toliko z důvodu absence trvalého pobytu, přičemž takové rozdílné zacházení není ospravedlnitelné. Uzavřel tedy, že výše uvedená ustanovení jsou rozporná s principem rovnosti a zákazem diskriminace, a to již dle čl. 1 věty první Listiny základních práv a svobod zaručujícího (neakcesorickou) rovnost všech lidí v právech (v podrobnostech soud na předmětný nálezný odkazuje).
15. Po derogačním zásahu Ústavního soudu rozhodné ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 324/2021 Sb. zní následovně: „(o)právněnou osobou je fyzická osoba, která byla v rozhodném období v obci uvedené v odstavci 2.“ Přes určitou jazykovou nedokonalost je – i vzhledem k závaznému právnímu názoru Ústavního soudu – zřejmé, že právní úprava nově nerozlišuje mezi faktickým a trvalým pobytem a požaduje jen to, aby osoba v rozhodné době v některé z dotčených obcí pobývala.
16. Nová právní úprava je účinná od 16. 6. 2022, což znamená, že v průběhu nynějšího soudního řízení došlo k podstatné změně právní úpravy, o níž byly opřeny závěry napadeného rozhodnutí. To proto ve světle nové právní úpravy neobstojí. Ústavní soud přitom tuto skutečnost (tj. vedení řízení

o již dříve podaných žádostech, resp. správních žalobách) nijak blíže ve svém nálezu nereflektoval. V bodě 48 pouze vysvětlil, že v důsledku naléhavosti situace zrušil napadená ustanovení dnem vyhlášení nálezu, což umožní případně podat žádost i dalším osobám (lhůta končila dne 30. 6. 2022). Dodal pak, že zároveň očekává, že zákonodárce sám uvede právní úpravu do takového stavu, aby osobám, kterým to zrušená ustanovení zákona neumožňovala, byla v případě potřeby stanovena nová lhůta k uplatnění nároku v takové délce, která bude přiměřená současné situaci „nově“ oprávněných osob. K dopadům jeho nálezu na postavení žadatelů, kteří již dříve žádost podali a ta byla zamítnuta se ovšem Ústavní soud výslovně nevyjádřil.

17. Soud tak zvažoval, do jaké míry je i s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. oprávněn pozdější závěry Ústavního soudu zohlednit. Vyšel přitom z již dlouhodobě ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu opírající se o tzv. retrospektivní účinky judikatury. Pokud tedy Ústavní soud zruší některé ustanovení zákona pro jeho neústavnost, správní soud v přezkumném řízení zruší rozhodnutí správního orgánu. Při přezkoumání zákonnosti rozhodnutí totiž správní soud již není vázán zrušeným zákonným ustanovením. Nezákonnost napadeného rozhodnutí lze pak shledat právě v jeho rozporu s ústavním pořádkem – platí ostatně, že dotčené ustanovení bylo protiústavní i dříve, tj. před jeho formální derogací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2003, č. j. 7 A 146/2001 - 29, č. 2/2003 Sb.NSS, nebo ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 - 32, nebo ze dne 13. 5. 2020, č. j. 4 Afs 29/2020 - 52). Takový stav nemůže správní soud aprobovat.
18. Jelikož žalovaný postavil své závěry právě na požadavku trvalého pobytu, je tedy zdejší soud povinen přihlédnout k pozdějšímu derogačnímu nálezu Ústavního soudu a napadené rozhodnutí pro jeho neústavnost zrušit. Na uvedeném závěru přitom nemůže nic změnit skutečnost, že žalovaný neúspěšně žadatele po vydání nálezu vyzval k podání nových žádostí. Správní soud totiž v tomto řízení přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, jež nemůže ponechat „v platnosti“ jen proto, že žalobce případně podal novou žádost. Vyřešení této procesní situace je věcí žalovaného, který ji svým postupem vyvolal.

V. Závěr a náklady řízení

19. Na základě všech shora uvedených skutečností tedy soud přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí a k vrácení věci zpět žalovanému (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem soudu vázán. Bude tedy na něm, aby poté, co vyjasní procesní situaci vzniklou podáním opakované žádosti o odškodnění, náležitě posoudil žalobcem předložené podklady a vyřešil tak otázku, jestli žalobce v rozhodném období fakticky pobýval v obci Xxx, jak tvrdí a jak v aktuálním znění předpokládá § 3 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 2 zákona č. 324/2021.
20. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník řízení právo na náhradu nákladů. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, a proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč, odměně za 4 úkony právní služby [§ 11 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů – tj. převzetí zastoupení, žaloba, sdělení o vydání nálezu Ústavního soudu a replika, jež všechny soud posoudil jako relevantní, pročež důvodně vynaložené] v částce 3 100 Kč za jeden úkon, celkem 12 400 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a náhradě hotových výdajů za 4 úkony v částce 300 Kč za jeden úkon, celkem 1 200 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Zástupkyně žalobce je plátcem DPH, a proto se částka dále zvyšuje o hodnotu příslušné sazby (celkem 16 456 Kč). Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupkyně společně s náhradou soudního poplatku částku 19 456 Kč.

21. Pro úplnost soud dodává, že neshledal důvod pro nepřiznání náhrady nákladů řízení ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. Skutečnost, že žalovaný, jako orgán veřejné moci, rozhodoval sice dle účinného, ale protiústavního zákona jej nijak neomlouvá a nepředstavuje tak důvod hodný zvláštního zřetele.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. srpna 2022

Mgr. Aleš Sabol v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Fílová.